

Cvetoče ulice Solkana

Poročilo testnega projekta oživitve Trga Marka Plenčiča

Pripravil: Prostorož

Za: Mestna občina Nova Gorica in KS Solkan

Ljubljana, 20. oktober 2021

Kazalo vsebine

Uvod	4
Kiosk in program oživitve trga	5
Promet	6
Obveščanje prebivalcev in obiskovalcev	8
Predlogi ureditve Trga Marka Plenčiča po koncu testnega obdobja	9
Vključevanje prebivalcev	11
Anketa	11
Javna razprava	11
Sklep in (o)cena uspešnosti projekta	13

Kazalo prilog

1. Zapisnik 1. delavnice z lokalnimi deležniki (12. 4. 2021)
2. IZP načrt kioska Mobileta
3. Program dogodkov in najemnikov v kiosku Mobilet (avgust - oktober 2021)
4. Novičnika Cvetične ulice Solkana (junij 2021, julij 2021)
5. Elaborat začasne prometne ureditve
6. Fotografije trga - promet in dogajanje (avgust - oktober 2021)
7. Anketni vprašalnik in rezultati ankete (27. 9. - 3. 10. 2021)
8. Gradivo z javne razprave (predstavitev s tremi scenariji za ureditev trga po testnem obdobju, lista prisotnosti, zapisnik javne razprave) (5. 10. 2021)
9. Prejeti dopisi in pisne pripombe prebivalcev na prometno ureditev
10. Zaznavna analiza in shema urejanja trga Marka Plenčiča po testni ureditvi

Uvod

Akcije za staro jedro Solkana so del projekta Cvetoče ulice (Urbact III), v katerem sodeluje Mestna občina Nova Gorica. Akcije v I. 2021 koordinira neprofitni urbanistični studio Prostorož. Ukrepi in aktivnosti, opisane v poročilu, so bile izvedene s strani Mestne občine Nova Gorica ali Prostoroža. Izvedbo projekta je podprla Krajevna skupnost Solkan.

Testna ureditev obsega postavitev kioska Mobileta in začasno prometno ureditev. Naslavlja pobude prebivalcev in predstavnikov lokalnih organizacij in podjetij, ki so v seriji delavnic v I. 2021 kot najpomembnejšo pobudo izbrali občinski odkup bivšega Vina Gorica na Trgu M. Plenčiča. Druge pomembne pobude so še predlog za solkansko tržnico, oživitev dogajanja na obeh glavnih trgih, še posebej na Trgu M. Plenčiča, ureditev enosmernih ulic, manj prometa in bolj varna hoja po obeh trgih, začasen oder in tribune pred krajevno skupnostjo, kolesarske steze, kakšno novo drevo in selitev knjižnice v pritličje Krajevne skupnosti Solkan. L. 2020 so prebivalci na delavnici za staro jedro poleg tega izpostavili še ureditev prostora za druženje ob kapelici Sv. Ane. Mnoge od pobud so torej naslavliale Trg Marka Plenčiča in pomanjkanje dogajanja na njem.

Kiosk in testna ureditev trga sta bila postavljena z namenom:

- spodbujanja dogajanja na Trgu Marka Plenčiča,
- spodbujanja turizma, lokalnega podjetništva in kulturnega dogajanja,
- odziva na pobude prebivalcev in lokalnih organizacij,
- ustvarjanja javnega prostora in javnega programa na trgu, kjer ga primanjkuje.

Zapisnik 1. delavnice z lokalnimi deležniki (12. 04. 2021): priloga 01.

Kiosk in program oživitve trga

V času med 4. avgustom in 15. oktobrom je kiosk Mobilet deloval kot:

- prodajalna (49 dni): ročni izdelki, zeliščni izdelki, izdelki varstveno- delovnega centra, izdelki ponovne uporabe, second hand & vintage oblačila
- gostinski lokal (27 dni): degustacija lokalnega piva in vina, kulinarika

Poleg tega je bil kiosk prostor za:

- delavnice (12): ponovna uporaba, digitalna pismenost, kvačkanje, pasji triki, znakovni jezik, uporaba 3D pisal, pozabljene igre
- predavanja in debate (4): prometna varnost, umetnost
- dogodke (2): nastop lokalnega pihalnega orkestra, astronomski večer
- prevzem odpisanih knjig iz Goriške knjižnice (10 dni)

Junija 2021 je bila na dvorišču KS Solkan organizirana tudi razstava štirih primorskih ilustratork in koncert (v sodelovanju z Mestom knjige)

Najemniki kioska

Vsi najemniki delujejo znotraj Mestne občine Nova Gorica, med njimi je veliko prebivalcev Solkana. Najemniki so večinoma lokalni podjetniki, ki nimajo lastnih prostorov za prodajo in promocijo svojih izdelkov in storitev, manjša društva, ki želijo predstaviti svoje dejavnosti širši javnosti, večje organizacije, ki želijo razgibati svoj program z začasno selitvijo na novo lokacijo (npr. Goriška knjižnica, Mladinski center NG, Medobčinsko društvo prijateljev mladine za Goriško). Nekateri najemniki so v Mobiletu svojo dejavnost in storitev predstavili prvič.

Obiskovalci, prebivalci in drugi uporabniki trga

Ocenjujemo, da je kiosk do zdaj na trg pritegnil med 700 in 800 obiskovalcev.

Najemniki poročajo o največjem številu obiskovalcev v popoldanskem času (po 3. uri), avgusta pa predvsem pa v večernih urah, ko se umiri vročina.

IZP načrt kioska Mobilet: priloga 2

Program dogodkov in najemnikov kioska Mobileta: priloga 3.

Fotografije: priloga 6.

Prometna ureditev in parkiranje

Začasna prometna ureditev je uspela zagotoviti javni prostor na trgu, ki je bil pred tem namenjen zgolj parkiranju. S prestavitvijo parkirnih mest na bolj ustrezen del trga se je odprla veduta cerkve, stopnišča in lip iz smeri Trga J. Srebrniča. Zapora enega od uvozov na trg je umirila promet na trgu, voznike prisilila v počasno vožnjo in vzpostavila varnejšo povezavo za pešce. Parkirna mesta, ki so začasno ukinjena na Trgu Marka Plenčiča, so bila prestavljena na novo parkirišče pri ekološkem otoku za Vinom Gorica. Po dogovoru naj bi dodatno, začasno parkirišče ob ekoloških otokih uporabljali uslužbenci Centra za pomoč na domu, a se dogovora niso držali.

Zaradi preureditve parkiranja smo dokaj podrobno spoznali strukturo prebivalcev struktura uporabnikov parkirišča: zasedajo ga lokalni prebivalci, zaposleni Centra za pomoč na domu (med 15 in 20 vozil, od tega imajo 4 parkirišča rezervirana na

dvorišču KS Solkan), ob nedeljah pa obiskovalci cerkve. Parkirišče uporabljajo tudi obiskovalci picerije ter tuji in domači turisti, kar je najverjetneje posledica znaka za parkirišče, ki avtomobile usmerja na trg s C. IX. korpusa.¹

Začasna prometna ureditev je izboljšala dostop do Trga M. Plenčiča s Trga J. Srebrniča za pešce in kolesarje. Poleg tega je ureditev spremenila ustaljene navade prebivalcev glede parkiranja na Trgu Marka Plenčiča in na ulicah okrog trga. Prometna ureditev je bila zato deležna več pritožb s strani prebivalcev. Največ se jih nanaša na prometno ureditev okrog trga, in sicer na nove prometne znake, smernost ulic, spremenjene uvoze na trg in spremembo glede uveljavljenih, a nezarisanih parkirnih mest pred in med hišami, ki so jih uporabljali doslej.

Pomembno je poudariti, da prometne navade in dogovori že prej niso bili urejeni in "pravični" za vse, ki želijo parkirati na širšem območju trga. Zaradi začasne prometne ureditve je to še bolj očitno.

Celoten čas testne ureditve smo zbirali komentarje, pripombe in pohvale na prometno ureditev.

Elaborat začasne prometne ureditve: priloga 5.

Prejeti dopisi in pisne pripombe prebivalcev na prometno ureditev: priloga 9.

¹ Ugotovitve primerjaj s parkbeat analizo (Inštitut za politike prostora - IPoP, 2021).

Obveščanje prebivalcev in obiskovalcev

Prebivalci so bili o testni ureditvi obveščeni z dvema izdajama novičnika, prek spletne strani in kanalov na družbenih omrežjih (Facebook, Instagram) in v živo na otvoritvi. Sporočila za javnost, ki so bila pripravljena v sodelovanju s PR MONG, so rezultirala v objavah novice o kiosku v lokalnih medijih: Primorskih novicah, Radiu Robin, Radiu Primorski val.

Po nekaterih opozorilih, da so bili prebivalci o ureditvi premalo obveščeni, so bili razdeljeni dodatni letaki o prometu in o programu, o programu in kiosku pa so domačim in tujim obiskovalcem komunicirali tudi plakati, večjezični letaki in obvestila lokalnega TIC-a.

Kanali na družbenih omrežjih

[Facebook: Mobilet Solkan](#)

[Instagram: Mobilet Solkan](#)

[Spletna stran: Mobilet Solkan](#)

Novičnika Cvetoče ulice Solkana za prebivalce (junij 2021, julij 2021): priloga 4.

Predlogi ureditve Trga Marka Plenčiča po koncu testnega obdobja

Na podlagi opažanj na lokaciji, rezultatov parkbeat analize (IPoP 2021²) in sinteze komentarjev prebivalcev, najemnikov kioska in drugih deležnikov, prejetih pred 5. 10. 2021, smo predstavili tri predloge srednjeročne ureditve trga, ki jih je možno izvesti v 1-2 letih. Predlogi so bili predstavljeni na kolegiju župana na Mestni občini Nova Gorica, predstavnikom KS Solkan in prebivalcem na javni razpravi.

Pripravljeni so bili trije predlogi:

1: Trg kot parkirišče

Trg je parkirišče in cesta. Prometna ureditev se vrne v stanje pred testno ureditvijo. Kiosk se umakne s trga. Parkiranje je možno na starih parkirnih mestih, nove oznake se izbrišejo. MONG ne uredi dodatnih PM za Vinom Gorica. Prostor pred KS je prevozen za vozila. Na trgu ni javnega prostora in ni varnega dostopa za pešce.

2: Miren trg

Ohranimo odprt prostor pred cerkvijo kot javni prostor. Kiosk se umakne s trga. Ohranijo se vsa novo zarisana PM, stare oznake se pobriše; uredi se dodatnih 12 PM za Vinom Gorica. Ohrani se nezaparkiran prostor pred cerkvijo, ki odpre pogled na cerkev, lipi in stopnišče. Prostor pred KS ostane zaprt za avtomobilski promet. Izvedejo se manjše prilagoditve glede na ugotovljeno stanje.

² Parkbeat analiza zasedenosti parkirišča na Trgu M. Plenčiča pred in med testno ureditvijo (Inštitut za politike prostora - IPoP, 2021)

3: Trg z dogajanjem

Ohranimo odprt prostor pred cerkvijo, kiosk v toplih mesecih, spodbujamo prireditve. V toplih mesecih na trgu stoji kiosk. Ohranijo se vsa novo zarisana PM, stare oznake se pobriše; uredi se dodatnih 12 PM za Vinom Gorica. Prostor pred KS ostane zaprt za avtomobilski promet.

Predstavitev predlogov ureditve po koncu testnega obdobja (gradivo z javne razprave 5. 10. 2021): priloga 8.

Vključevanje prebivalcev

Datumi

12. 4. 2021	sestaneke z lokalnimi deležniki
27. 9. - 3. 10. 2021	spletna in tiskana anketa
5. 10. 2021	javna razprava v KS Solkan

Anketa

Anketo je v fizični ali digitalni obliki izpolnilo 88 anketirancev. Testna ureditev je v glavnem ali zelo vseč 55,4% anketirancem. V povprečju anketiranci podpirajo, da se je na trgu zgodilo nekaj novega, menijo, da se je na trgu v času ureditve zadrževalo več ljudi; da je bil trg v času testne ureditve bolj privlačen za turiste in obiskovalce ter da je bil bolj varen in prijeten za druženje in sprehajanje. V povprečju so anketiranci trg zaradi dogajanja letos obiskovali večkrat, prav tako v povprečju ocenjujejo, da ima kiosk Mobiclet zanimiv program. V povprečju anketiranci podpirajo vse ukrepe, uvedene v okviru testne ureditve, z izjemo spremenjenih poti za vožnjo z avtomobili po trgu. Največja je podpora dogodkom na trgu, dodatnim parkirnim mestom pri eko otoku, mizam in stolom ter nezaparkiranemu vhodu v cerkev. Anketiranci imajo najbolj deljena mnenja glede spremenjenih poti za vožnjo z avtomobili po trgu in do postavitve kioska Mobiclet. Največ anketirancev prihodnost trga vidi kot miren prostor za druženje in gibanje prebivalcev, želijo si tudi novih lokacij za dogodke.

Rezultati ankete kažejo na razliko med obiskovalci trga in prebivalci na trgu. Slednjim je testna ureditev manj všeč. Razlike se kažejo tudi med tistimi, ki na trgu parkirajo pogosto ali vsak dan ter tistimi, ki na trgu parkirajo redko ali nikoli. Anketirancem, ki trga ne uporabljajo kot parkirišče, je trenutna ureditev bolj všeč.

Anketni vprašalnik in rezultati ankete (27. 9 - 3. 10. 2021): priloga 7.

Javna razprava

Datum razprave: 5. 10. 2021 / Zapisnik pripravila: Naja Kikelj / Prostorož

Zaključki javne razprave:

1. Testna ureditev je bila preizkus, da vidimo, kaj na trgu funkcioniira in kaj ne. Poleg zbranih komentarjev na javni razpravi bosta pri odločitvi strokovnega predloga upoštevane tudi anketa prebivalcev in strokovne podlage.
2. Prisotni se vzdržijo glasovanja o predlogih.
3. Potrebne so prilagoditve scenarijev.

4. Prisotne zanimajo predvsem informacije o prometni ureditvi. Strinjajo se, da naj se nadgrajuje scenarij številka 2 - miren trg s kulturnim dogajanjem z upoštevanjem zbranih pripomb.
5. Izvajalec Prostorož se zaveže da bo pogledal pripombe, podane na javni razpravi, in jih upoštevali pri pripravi popravljenih scenarijev ureditve.
6. Novi predlogi ureditve morajo biti prebivalcem posredovani vnaprej, da lahko o predlogih razmislijo.
7. Prisotni se strinjajo da bodo na naslednji razpravi glasovali o novih predlogih. Datum za novo debato se sporoči naknadno.

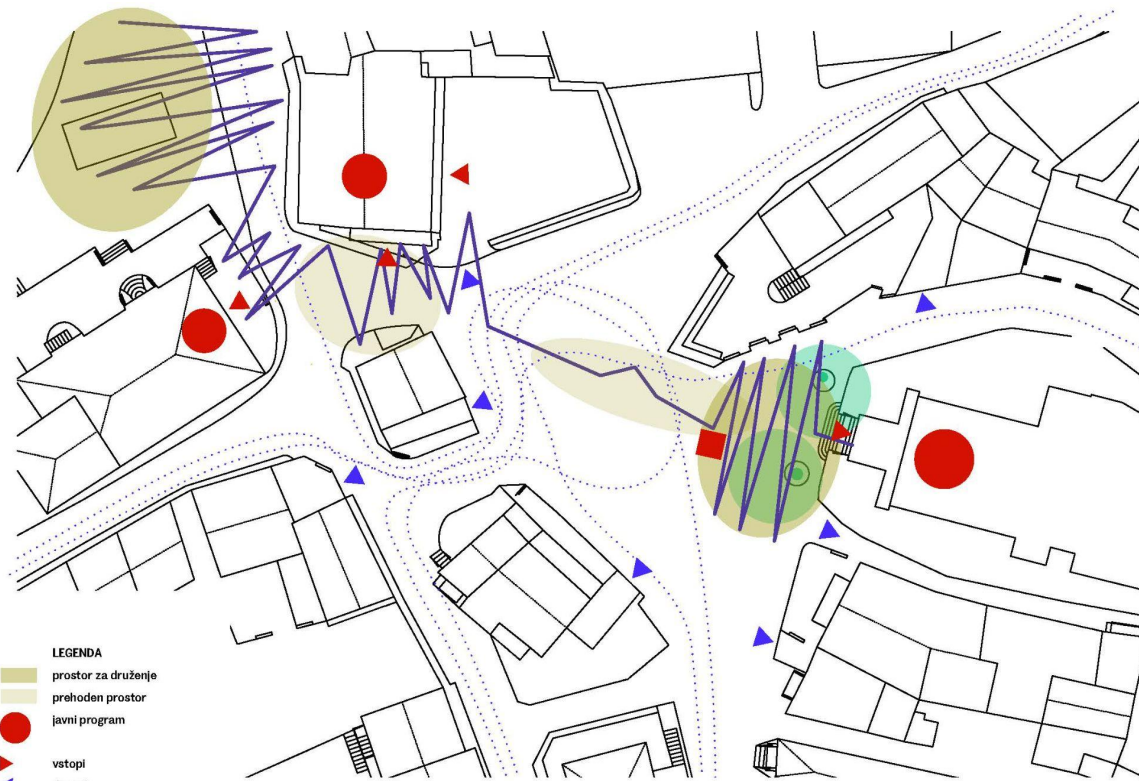
Zapisnik javne razprave in lista prisotnosti (5. 10. 2021): priloga 8.

Sklepne ugotovitve

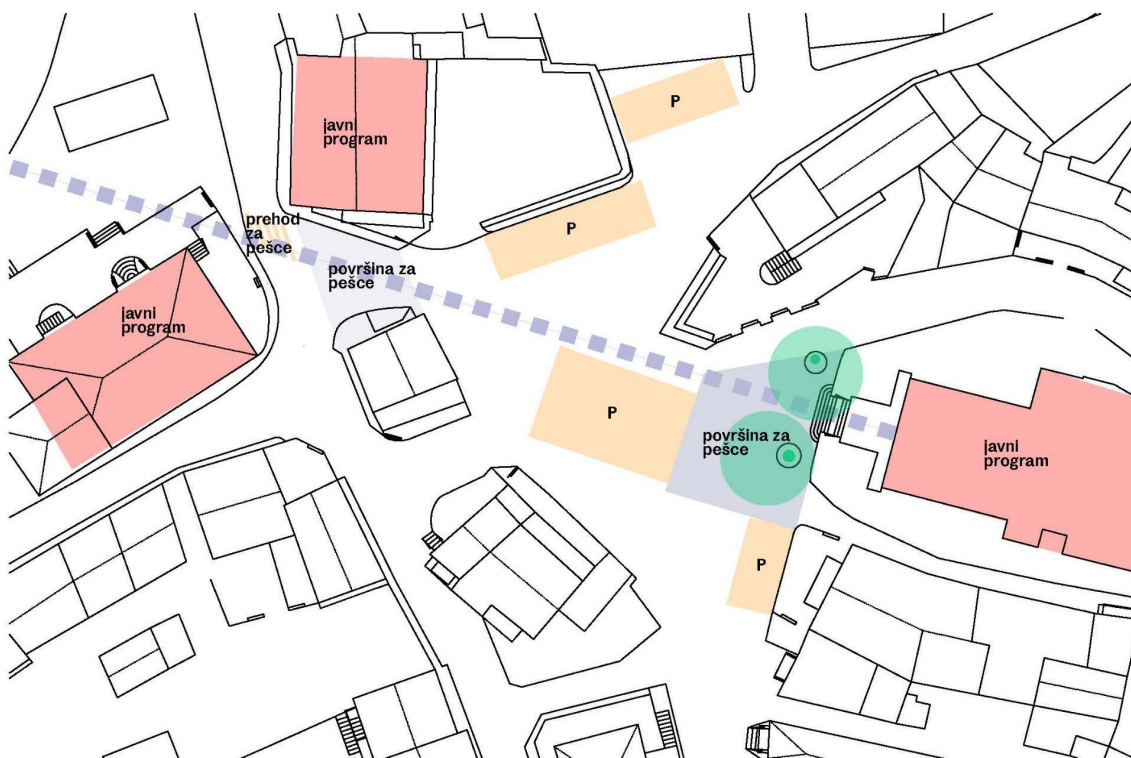
- Testna ureditev in uvedba kioska s programom na Trgu Marka Plenčiča je pokazala, da je trg zanimiv javni prostor, ki ga kot privlačnega in vrednega obiska dojemajo predvsem ne-stanovalci, medtem ko je za lokalne prebivalce prioriteta parkiranje. Izkazalo se je, da je najbolj kvaliteten in za uporabo predvsem v poletnem času najbolj primeren prostor neposredno ob cerkvi sv. Štefana, ki je tudi edini del trga, ki je del dneva osenčen. Smiselno bi bilo, da ta del trga tudi v prihodnje ostane namenjen druženju (npr. s postavitvijo dodatne urbane opreme) ter da se avtomobilski promet in parkiranje na tem delu trga popolnoma fizično omeji.
- Osrednji del trga ni osenčen, zato je vsaj kratkoročno smiselno, da se na tem delu ohranja parkiranje, hkrati pa dovoljuje potek lokalnega prometa skozi trg. Ureditev oz. zaris parkirnih mest je možna tudi na severnem robu in delno na južnem delu trga, predvsem z namenom preprečevanja nelegalnega parkiranja po celotni površini trga ter postopnega uvajanja ukrepov trajnostne mobilnosti.
- Kljub poskusu celovite obravnave prometne situacije na trgu opazamo, da je bilo območje obravnave premajhno. Trg Marka Plenčiča namreč nima ostre zamejitve in se zažira v sosednje ulice, ločevanje med centralnim in perifernim prostorom pa prinaša težave za urejanje prostora in za redarje, ki se trenutno ne morejo držati principa, da za vsa parkirana vozila veljajo enaka pravila. Potrebna bi bila celovitejša prometna ureditev na celotnem območju starega jedra Solkana in sprejetje ukrepov v okviru parkirne politike, ki veljajo za celoten kraj.
- Z zaprtjem ceste, ki vodi med objektom na Mizarski 1 in objektom KS Solkan, se je vzpostavil prvi korak k pregledni in za pešce varni povezavi med obema solkanskima trgoma. Povezavo bi bilo potrebno v prihodnje okrepiti s prehodom za pešce na izteku Trga M. Plenčiča v Trg J. Srebrniča in z maksimalno umiritvijo hitrosti vožnje po Trgu M. Plenčiča, kjer sicer že danes velja režim območja umirjenega prometa. KS kot pomembna javna ustanova potrebuje viden in udoben vhod. Popolna omejitev motornega prometa izpred vhoda v KS dela je prvi korak k odpiranju objekta navzven. Omogoča, da KS v prihodnosti program širi v javni prostor ter tako krajanom omogoča druženje pred objektom.
- Velik interes za najem kioska in za predstavitev različnih podjetnikov in neprofitnih akterjev v jedru Solkana je znak, da mestotvorni akterji staro jedro Solkana prepoznavajo kot zanimivo lokacijo. Najbolj profitabilna in za

obiskovalce najbolj zanimiva storitev na trgu v testnem obdobju je bil lokal s pijačo in hrano, ki pa je zaradi glasnosti in drugih elementov za neposredne prebivalce tudi najbolj moteč. Lokacija kioska je bila manj ustrezna. Pri prihodnjem urejanju trga naj se ohranja veduta cerkve, lip in stopnišča ter hkrati izkorišča naravna senca obeh lip na Trgu M. Plenčiča.

- Prostorske analize, rezultati ankete, sklep javne razprave, številni terenski ogledi in analiza parkirnega utripa, ki jo je opravil Inštitut za politike prostora - IPoP (2021) kažejo, da je bil Trg Marka Plenčiča pred testno ureditvijo neprimerno urejen: brez površin za druženje prebivalcev; brez varnih površin za pešce; z izrazitim problemom nepravilnega parkiranja; ker je bil trg namenjen avtomobilom, so bile (vizualne, historične, zelene) kvalitete trga spregledane. Spremembe, ki jih je nakazala testna ureditev, močno podpirajo obiskovalci trga, manj pa tisti lokalni prebivalci, ki trg in ulice okrog trga danes uporabljajo predvsem kot parkirišče. Kljub temu sklep javne razprave kaže, da tudi lokalni prebivalci, ki jih najbolj zanima parkiranje, ne nasprotujejo urejanju območja v smeri umirjenega trga z dogajanjem, ob predpostavki, da bodo lahko parkirali tako kot doslej (večinoma to pomeni parkiranje na cestah in pločnikih izven urejenih parkirnih mest, kar je izjemno problematično z vidika prometne varnosti in redarskega nadzora nad pravilnim parkiranjem).
- Mestna občina Nova Gorica naj v prihodnje (oz. do celovite prenove območja) Trg Marka Plenčiča ureja kot miren trg za prebivalce in spodbuja občasne dogodke in dogajanje na trgu. Takšno vizijo je možno na najkvalitetnejših delih trga možno uresničevati takoj, brez večjih sprememb prometne ureditve in brez ukinjanja parkirnih mest.
- Velik in takojšen pozitiven učinek na trgu bi prinesla premestitev vozil Centra za pomoč na domu, ki za parkiranje službenih vozil in parkiranje zaposlenih na dan zaseda med 15 in 20 parkirnih mest.

Zaznavna analiza testne ureditve trga Marka Plenčiča

Predlog urejanja trga Marka Plenčiča po testni ureditvi

Zaznavna analiza in shema urejanja trga Marka Plenčiča po ureditvi: priloga 10